

AHMASOJAN KOULU SAMPON YKSIKKÖ

”Yhdessä yrittäen, yksilöllisesti tukien. Omista lähtökohdista täyteen mittaansa.”

SAMPON KOULUN LAATUKÄSIKIRJA

Tarkastettu 7.10.2025

Hyväksytty:

Sivistyslautakunta 26.9.2018 § 98
Sivistyslautakunta 30.10.2025 § XX

Sisällysluettelo

JOHDANTO	4
1. TOIMINTAA OHJAAVAT PERIAATTEET	4
1.1 TOIMINTA-AJATUS	4
1.2 ARVOT	4
1.3 OPETUKSELLISET TAVOITTEET	5
1.4 KASVATUKSELLISET TAVOITTEET	5
2. ORGANISAATIO JA JOHTAMINEN	5
2.1 ORGANISAATORAKENNE	5
2.2. JOHDON ESIHENKILÖTYÖ	6
2.3 SÄÄNNÖLLISET PALAVERIT JA TAPAAMISET	6
Sampon koulun henkilöstöpalaveri.....	6
Sampon koulun ja asuinyksiköiden yhteinen viikkopalaveri	6
Johdon yhteinen palaveri.....	7
Johdon katselmus	7
Opetussuunnitelmaan perustuvat lukuvuosittaiset työsuunnitelma- ja arviointipalaverit.....	7
Euran sivistyspalveluiden palaverit	8
3. LAATUPOLITIikka, LAATUTAVOITTEET JA LAATUJÄRJESTELMÄ	8
Laatupolitiikka	8
Laatutavoitteet	8
Laatujärjestelmä.....	8
4. TOIMINTAA OHJAAVAT SÄÄDÖKSET JA SUUNNITELMAT	9
5. YDINTOIMINTA	9
5.1 SIIJOITETUN LAPSEN KOULUPOLKU	10
5.2. TUETUN OPPILAAN KOULUPOLKU	11
5.3 HAASTEELLISESTI KÄYTTÄYTYVÄN OPPILAAN KOHTAAMINEN	12
Haasteellisen käyttäytymisen muotoja	13
Haasteelliseen käyttäytymiseen puuttuminen	13
Puuttumisesta seuraavat toimenpiteet	14
Tehtävät kirjaukset	14
6. VOIMAVARAT	14
6.1 HENKILÖSTÖ	14
6.1.1 Rekrytointi.....	15
6.1.2 Perehdyttäminen	15
6.1.3 Toimenkuvat.....	15
6.1.4 Koulutus, kehittäminen ja työnohjaus	15
6.1.5 Työterveyshuolto ja työsuojelu	16
6.2 TILAT JA VÄLINEET	16
6.3 TOIMINNAN RAHOITUS JA BUDJETOINTI.....	16
Aiheuttamisperusteen mukaiset kustannukset	17
Kotikunnan maksuosuudesta tehtävät vähennykset:.....	17
Laskutusajankohta.....	18
7. TOIMINNAN ARVIOINTI, JATKUVA KEHITTÄMINEN JA PARANTAMINEN, POIKKEAMIEN HALLINTA	18

LIITTEET:

- Liite 1. Perusopetuslaki ja asetus 21.8.1998/628 [Perusopetuslaki](#)
- Liite 2. Lastensuojelulaki 13.4.2007/417 [Lastensuojelulaki](#)
- Liite 3. Euran kunnan hallintosääntö [Euran kunnan hallintosääntö](#)
- Liite 4. Euran kunnan perusopetuksen opetussuunnitelma [Euran kunnan OPS](#)
- Liite 5. Opetussuunnitelmaan perustuva Ahmasojan koulun lukuvuosittainen toiminta-suunnitelma (Wilmassa)

MUUTOSLUETTELO:

Muutoksia seuraaviin kirjauksiin:

- Palaverikäytäntöjä muokattu.
- Kaikki termit muutettu nykyisen lainsäädännön mukaisiksi.
- Integraation ja mahdollisten koulusiirtojen mahdollisuutta korostettu enemmän.
- Rahoitusosio päivitetty.

JOHDANTO

Tämä laatukäsikirja kuvaa Euran kunnan ylläpitämän Ahmasojan koulun, Sampon yksikön toiminnassa sovitut periaatteet ja menettelyt, sekä vastuut ja valtuudet. Sampon koulu on Ahmasojan erityiskoulun alla toimiva erillinen opetusyksikkö. Sampon koulu on perustettu vuonna 2015 Honkilahdessa sijaitsevien kolmen lastensuojelulaitoksen lasten opetuksen järjestämiseksi. Opetusyksikkö sijaitsee yhden lastensuojeluyksikön pihapiirissä. Opetusyksikkö on tarkoitettu ensisijaisesti kyseisiin lastensuojelulaitoksiin sijoitetuille lapsille. Tapauskohtaisesti oppilaiksi voidaan ottaa myös ei-sijoitettuja euralaisia lapsia ja nuoria. Sampon koulun oppilasmäärä on noin 10-15. Sijoitettujen lasten kuntouttava opetus järjestetään yhteistyössä Euran kunnan sivistyspalveluiden ja lastensuojelulaitosten kanssa. Yhteistyö perustuu Euran kunnan hallintosääntöön ja tässä laatukäsikirjassa sovittuihin periaatteisiin. Sampon koulussa opiskeleminen vaatii aina oppilaalle tehtävän oppilaskohtaisen tuen päätöksen, joka pohjautuu oppilaskohtaisen tuen tarpeen arviointiin.

Tässä laatukäsikirjassa ja seuraavissa luvuissa Sampon yksiköstä käytetään nimitystä Sampo koulu.

1. TOIMINTAA OHJAAVAT PERIAATTEET

1.1 Toiminta-ajatus

Sampon koulu vastaa sijoitettujen lasten kasvatuksen ja opetuksen erityistarpeisiin. Sijoitetun lapsen eheyttäminen yhteiskunnan toimivaksi jäseneksi vaatii kuntouttavaa otetta kasvatuksessa ja opetuksessa. Koulu tukee oppilaan tasapainoista kasvua turvallisessa oppimisympäristössä. Koulussa korostuu ihmissuhdetaitojen opettelu. Henkilökunnan toimenkuvaan kuuluu yksilöllisen suhteen luominen jokaiseen oppilaaseen, jotta oppilaalla on mahdollisuus kokea olevansa välitetty.

Koulussa oppilas oppii tietoja ja taitoja, jotka antavat valmiudet selviytyä ja kehittyä muuttuvassa maailmassa. Koulu tukee oppilaan vahvuuksia ja pyrkii tuottamaan onnistumisen elämyksiä. Koulu kannustaa itsenäisyyteen ja oma-aloitteisuuteen luoden näin pohjaa tasapainoiseen elämään, jatko-opiskeluun ja ammattiin. Jokaisen oppilaan kohdalla tehdään jatkuvaa reflektointia oppilaan valmiuksista siirtyä vähemmän tuettuun opetusmuotoon koulunkäyntitaitojen ja minäkuvan kehittyessä onnistumisten kautta. Koulun ilmapiirissä korostuvat hyvät tavat, rehellisyys, oikeudenmukaisuus ja terveet elämäntavat. Tämä tukee oppilaan selviytymistä itsensä ja ympäristönsä kanssa.

1.2 Arvot

Koulun arvoja ovat:

- suvaitsevaisuus, yhdenvertaisuus ja oikeudenmukaisuus
- vastuullisuus itsestä ja omasta toiminnasta
- vastuullisuus koulutyöstä
- turvallisuus ja rauhantahtoisuus
- työn tekemisen arvostaminen
- voimavarakeskeisyys

1.3 Opetukselliset tavoitteet

- koulunkäyntitaitojen opettelu
- perustietojen- ja taitojen vahvistaminen
- yksilöllisen oppimisen tukeminen, vahvuudet ja haasteet huomioiden
- toiminnallisuus ja käytännönläheisyys
- integroituminen ja/tai siirtyminen kunnan muihin peruskouluihin ja opetusryhmiin
- jatko-opintopaikan osoittaminen koulun päättävälle oppilaalle
- mahdollisten opillisten puutteiden selvittäminen ja korjaaminen

1.4 Kasvatukselliset tavoitteet

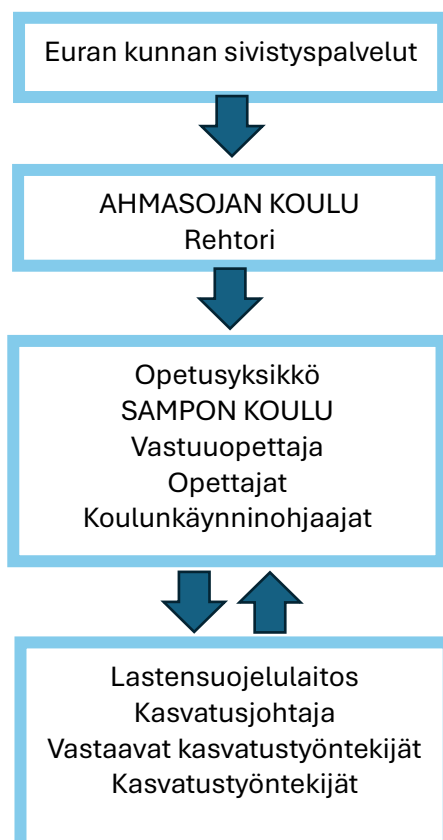
- itsensä ja ympäristönsä kanssa toimeentuleva oppilas
- onnistumisen kokemukset
- hyvä ja arvostava käytös itseä ja muita kohtaan
- arkielämän taitojen opettelu
- oppilaan itsetunnon ja minäkuvan kasvattaminen

2. ORGANISAATIO JA JOHTAMINEN

Sampon koulun opetusyksikön johtaminen on jaettu Ahmasojan koulun rehtorin ja Sampon koulun vastaavan opettajan kesken. Koulu ja lastensuojeluyksiköt tekevät hyvin tiivistä yhteistyötä.

2.1 Organisaatorakenne

Alla olevassa kuviossa on kuvattu Sampon koulun organisaatio.

2.2. Johdon esihenkilötyö

Sampon koulun esihenkilötyössä vastuut ja valtuudet jakautuvat rehtorin ja laitoksen johtajan välillä alla olevassa taulukossa kuvatulla tavalla.

VASTUUT	REHTORI Työnantajan edustaja (Euran kunta)	VASTAAVA OPETTAJA	TASALAPA OY Sivutoiminen työnantaja
Rekrytointi	Jaettu vastuu	Jaettu vastuu	Jaettu vastuu
Työsopimukset	Jaettu vastuu Euran kunnan hallinto- säännön mukaisesti		Jaettu vastuu
Perehdyttäminen	Jaettu vastuu	Jaettu vastuu	Jaettu vastuu
Pedagoginen vastuu	Pedagogiikka ja oppiaineet (ohjaus, tuki, valvonta)	Pedagogiikka ja oppiaineet (ohjaus, tuki, valvonta)	Sijoitetun lapsen erityis-kysymykset (ohjaus, tuki, valvonta)
Palaverit	Vesot, opettajainkokoukset	Jaettu vastuu	Yksikköpalaverit
Kehityskeskustelut	Jaettu vastuu	Jaettu vastuu	
Sairauspoissaolot (5pv)	Jaettu vastuu	Jaettu vastuu	Jaettu vastuu
Palkattomat vapaat	Virkavapaat, työlomat opetustyön osalta		
Työtodistukset	Jaettu vastuu	Jaettu vastuu	Jaettu vastuu

2.3 Säännölliset palaverit ja tapaamiset

Alla olevaan taulukkoon on kerätty Sampon koulun toimintaan liittyvät säännölliset palaverit ja tapaamiset. Palaverien alla myös lueteltuna palaverien ajankohdat, kokoonkutsujat, osallistujat sekä käsiteltävät asiat.

Sampon koulun henkilöstöpalaveri

- Palaveri pidetään pääsääntöisesti viikoittain.
- Kokoonkutsujana toimii Sampon koulun vastaava opettaja.
- Palaveriin osallistuu koko Sampon koulun henkilökunta.
- Palaverissa käsitellään oppilaisiin, opetukseen ja koulun arkeen liittyviä asioita. Palaverista pidetään muistiota.

Sampon koulun ja asuinyksiköiden yhteinen viikkopalaveri

- Palaveri pidetään joka viikko.
- Kokoonkutsujana toimii Sampon koulun vastaava opettaja.
- Palaveriin osallistuu koko Sampon koulun henkilökunta sekä jokaisesta asuinyksiköstä kasvatusjohtaja tai hänen määräämänsä henkilö.
- Palaverissa käsitellään asioita, jotka tukevat oppilaiden koulutyöskentelyä koulussa ja asuinyksikössä.
- Ahmasojan rehtori osallistuu n. kerran kuukaudessa palaveriin.

Johdon yhteinen palaveri

- Palaveri pidetään 3 kertaa lukuvuoden aikana; lukuvuoden alussa (1), keskivaiheilla (2) sekä lopussa (3).
 - Kokoonkutsujana toimii Tasalapa Oy:n toiminnanjohtaja.
 - Palaveriin osallistuu Sampon koulun opettajat, Ahmasojan koulun rehtori, asuinyksiköiden kasvatusjohtajat ja Tasalapa Oy:n toiminnanjohtaja.
1. Lukuvuoden alussa palaverissa käsitellään oppilaisiin liittyvät asiat ja sovitaan opetusryhmät. Lisäksi palaverissa sovitaan erilaisista käytännön järjestelyistä, yhteistyökäytännöistä ja tiedotetaan ajankohtaisista asioista. Palaverissa sovitaan myös päivämäärät lukukauden tapahtumille ja palavereille. Palaverista pidetään muistiota.
 2. Lukuvuoden välipalaverissa käydään läpi, miten lukuvuosi on lähtenyt käyntiin, mikä on hyvää, mitä kehitettävää on jne. Palaverissa sovitaan ja arvioidaan myös oppilaisiin liittyviä pedagogisia ratkaisuja sekä tuen tarpeita. Palaverista pidetään muistiota.
 3. Lukuvuoden loppupalaverissa käydään läpi kuluneen lukuvuoden toimintaa, arviointia ja vaikuttavuutta. Pohditaan mitä ensi lukukauteen pitäisi kehittää, ja mitkä ovat konkreettisia toimenpiteitä asioiden toteutumiseksi. Lisäksi palaverissa käsitellään oppilaiden yksilölliset kokonaistilanteet sekä mahdolliset integroinnit tai siirtymiset yhteiskoulun/alakoulujen opetusryhmiin. Palaverista pidetään muistiota.

Johdon katselmus

- Palaveri pidetään 1 x lukukaudessa.
- Kokoonkutsujana toimii rehtori.
- Palaveriin osallistuu rehtori, vastuuopettaja ja Tasalapa Oy:n toiminnanjohtaja.
- Vuosikatselmuksessa käsitellään vähintään seuraavat asiat: yhteistyökäytännöt, erilaiset käytännön järjestelyt, kuluneen lukuvuoden toiminnan toteutuminen ja vaikuttavuus, toiminnan arviointi, kehittämiskohteet ja toimenpiteet niiden saavuttamiseksi sekä oppimistulosten arviointi. Palaverissa käydään läpi myös Sampon koulun henkilöstöasiat tarpeellisilta osin esim. rekrytoinnit ja ohjaajien tarpeet. Lisäksi palaverissa käsitellään oppilaiden mahdolliset integroinnit yhteiskoulun/ alakoulujen opetusryhmiin. Palaverissa sovitaan ja arvioidaan myös oppilaisiin liittyviä pedagogisia ratkaisuja sekä tuen tarpeita. Palaverista pidetään muistiota.
- Tarpeen vaatiessa pidetään ylimääräisiä katselmuksia, jos on todettu vakavia poikkeamia. Tällöin johdon katselmuksen kokoonkutsujana voi toimia joko rehtori, vastaava opettaja tai Tasalapa Oy:n toiminnanjohtaja. Palaverista pidetään muistiota.

Opetussuunnitelmaan perustuvat lukuvuosittaiset työsuunnitelma- ja arviointipalaverit

- Palaverit järjestetään joka vuoden elokuussa ja toukokuussa.
- Kokoonkutsujana toimii rehtori.
- Palaveriin osallistuvat rehtori ja opetusyksikön opettajat.
- Syksyn palaverissa valmistellaan tulevan lukuvuoden työsuunnitelma. Kevään palaverissa käsitellään oppilasarviointit. Palaverista pidetään muistiota. Pöytäkirja arkistoidaan Euran kunnan arkistointisäännön mukaisesti.

Euran sivistyspalveluiden palaverit

- 3 vesoa kalenterivuositain
- Ahmasojan koulun yhteisöllinen oppilashuollon palaveri 2 krt/lukuvuosi, vastaava opettaja jäsenenä Sampon koulun osalta.

3. LAATUPOLITIikka, LAATUTAVOITTEET JA LAATUJÄRJESTELMÄ

Laatupolitiikka

- Toiminta on oppilaslähtöistä
- Toiminnassa pyritään tietoisesti korkeaan laatuun ja jatkuvaan kehittämiseen
- Strateginen johtaminen ja toiminnan kehittäminen perustuvat jatkuvaan arviointiin
- Ylläpidetään perustehtävien korkeatasoista hoitamista tukevaa laatujärjestelmää

Laatutavoitteet

- Opetus on laadukasta
- Oppilaat saavat päättötodistuksen
- Peruskoulun päättävien oppilaiden osaaminen on riittävää toisen asteen opintoihin

Laatujärjestelmä

Laatujärjestelmä muodostuu toimintaa ohjaavista periaatteista, säädöksistä, hyväksytyistä toimintasuunnitelmista ja sopimuksista, ydinprosessien ja niihin liittyvien vastuiden kuvauksista sekä erilaisista toimintaohjeista.

Toiminta noudattaa suunnittele → toteuta → arvioi → paranna → kehitä –sykliä.

Kuvatun laatujärjestelmän ja laatukäsikirjan päivittämisestä vastaavat Ahmasojan koulun rehtori, Tasalapa Oy:n toiminnanjohtaja ja Sampon koulun vastaava opettaja yhdessä. Ryhmän toiminnasta vastaa rehtori. Laatukäsikirjan hyväksyy sivistyslautakunta. Laatukäsikirjan ja sen liitteiden ajantasaisuus tarkistetaan vähintään kerran vuodessa johdon katselmuksen yhteydessä. Tarkistuksesta tehdään asianmukaiset merkinnät (tarkistuspäivämäärä, tarkistaja) dokumentteihin. Toiminnassa sovitusti tehtävät muutokset päivitetään laatukäsikirjaan kuitenkin välittömästi. Muutokset kuvataan muutosluettelossa, joka on laatukäsikirjan lopussa.

Laatukäsikirjaan tehtävät muutokset sovitaan johdon katselmuksessa. Siinä sovitaan, kuka tekee muutokset ja jakaa korjatun version kaikille osapuolille sähköpostitse. Mikäli tehdään suurempia periaatteellisia muutoksia vastuisiin ja prosesseihin, viedään muutokset hyväksyttäväksi sivistyslautakuntaan.

4. TOIMINTAA OHJAAVAT SÄÄDÖKSET JA SUUNNITELMAT

- Perusopetuslaki ja asetus 21.8.1998/628 (Liite 1)
- Lastensuojelulaki 13.4.2007/417 (Liite 2)
- Euran kunnan hallintosääntö (Liite 3)
- Euran perusopetuksen opetussuunnitelma (Liite 4)
- Opetussuunnitelmaan perustuva Ahmaojan koulun toimintasuunnitelma (Liite 5)

5. YDINTOIMINTA

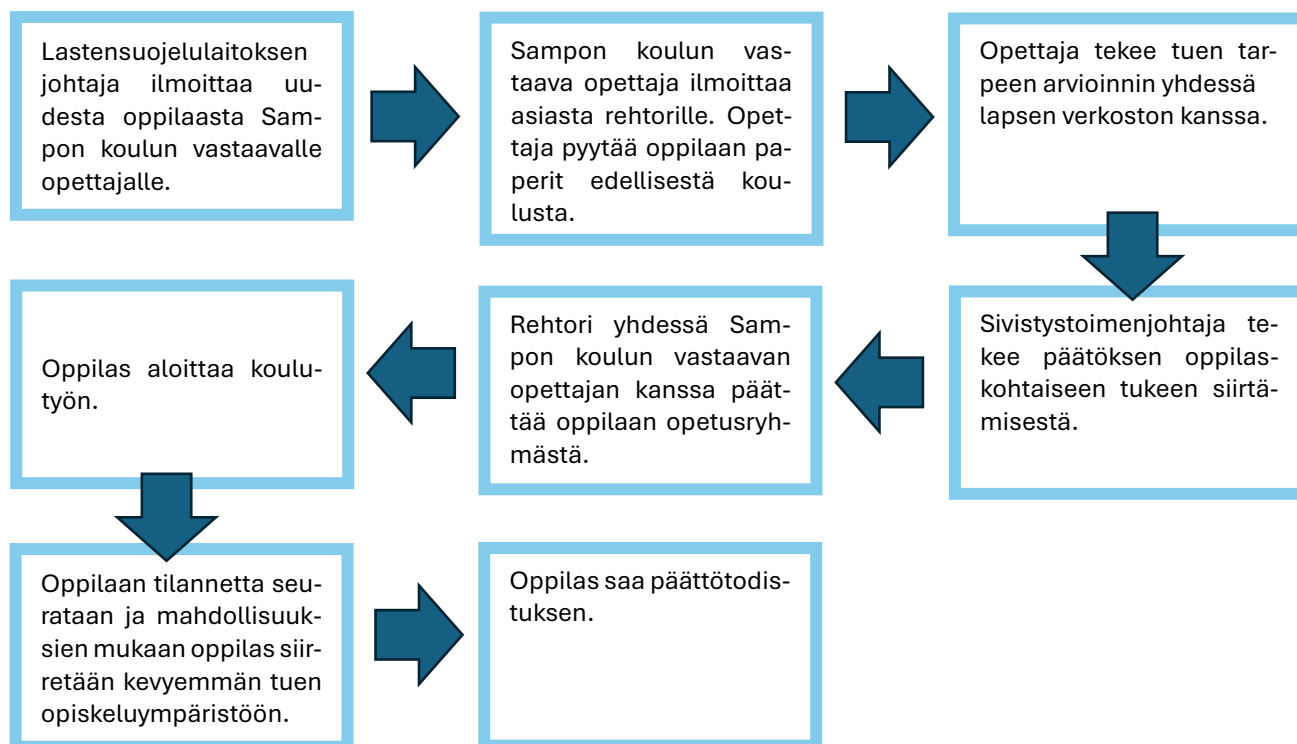
Sampon koulun opetushenkilöstö työskentelee lastensuojeluyksiköiden moniammatillisessa työyhteisössä, joiden tarkoituksena on luoda tukea tarvitsevalle lapselle turvallinen kasvu- ja oppimisympäristö. Työskentely tapahtuu pääosin Sampon koulun opetusyksikössä, mutta tarvittaessa myös Euran kunnan tiloissa. Lisäksi opetusta järjestetään toisinaan opetusyksikön ulkopuolella (esim. liikuntatunnit, käsityön tunnit, opintoretket, leirikoulut).

Opetushenkilöstön tavoitteena on luoda oppilaalle turvallinen ja kannustava oppimisympäristö, jossa tuetaan yksilöllisesti oppilaan toimintaa ja oppimista. Tavoitteena on oppilaan ohjaaminen ja tukeminen oppimisprosessin eri vaiheissa siten, että oppilaan yksilöllisyys, itsenäisyys ja omatoimisuus korostuvat. Koulun resurssit mahdollistavat itsetuntoa rakentavan aidon kohtaamisen, jotta tavoitteisiin voidaan päästä. Sampon koulussa opiskeleminen edellyttää oppilaskohtaisen tuen päätöstä.

Jokaiselle oppilaalle tulisi luoda mahdollisuudet integroitua oman taitotasonsa mukaisesti kunnan muihin perusopetuksen kouluihin. Integroituminen voi olla aluksi ainekohtaista tai osittaista, jonka jälkeen arvioidaan oppilaan valmiuksia siirtyä kokoaikaisesti toiseen opetusryhmään tai kouluun. Tällä pyritään vahvistamaan oppilaan kokemuksia itsestään oppijana sekä varmistamaan paremmat edellytykset suoriutua jatko-opinnoista.

5.1 Sijoitetun lapsen koulupolku

Sijoitetun lapsen koulupolku on yksinkertaistettuna kuvattu alla olevassa kuviossa:

Sijoitetun lapsen koulupolkuun liittyvät vastuut

Rehtori

- kantaa koulusta juridisen, pedagogisen ja kasvatuksellisen kokonaisvastuun
- tekee sivistysjohtajalle esityksen oppilaan siirtämisestä oppilaskohtaiseen tukeen, mikäli se poikkeustapauksissa on tekemättä
- allekirjoittaa oppilaan päättötodistuksen
- päättää vastaavaa opettajaa kuultuaan oppilaan opetusryhmästä

Sivistysjohtaja

- tekee virallisen päätöksen oppilaskohtaiseen tukeen siirtymisestä ja tarvittaessa päätöksen oppiaineen rajaamisesta

Vastaava opettaja

- vastaa yleisesti oppilaiden kasvatuksesta ja opetuksesta opetusyksikössä
- tilaa oppilaan edellisestä koulusta oppilaan viralliset paperit
- toimittaa opiskelupolkua koskevista päätöksistä kopion lastensuojelulaitokseen lapsen papereihin liitettäväksi
- osallistuu oppilaan opetusryhmäpäätökseen
- vastaa että kaikkien oppilaiden viralliset paperit ovat ajan tasalla

Oppilaan opettaja

- vastaa oppilaasta sekä oppilaan kasvatuksesta ja opetuksesta
- tekee tuen tarpeen arvioinnin sekä laatii oppilaskohtaisen tuen suunnitelman yhdessä vastaavan opettajan, oppilaan, huoltajan, sosiaalityöntekijän ja yksikön oma-aikuisen kanssa ym. tarvittavat selvitykset
- vastaa yhdessä oppilaan oma-aikuisen, huoltajan ja sosiaalityöntekijän kanssa oppilaan yhteishausta jatko-opiskeluun

Opetusyksikön henkilökunta

- vastaa oppilaan koulupäivästä opetusyksikössä (turvallisuus, kasvatus, opetus ja kuntoutus)

Lastensuojeluyksikön johtaja

- lapsen hoidollinen ja kasvatuksellinen vastuu arjessa
- ilmoittaa vastuuopettajalle lastensuojeluyksikköön sijoitettavasta uudesta lapsesta (asiakirjat, koulutiedot)

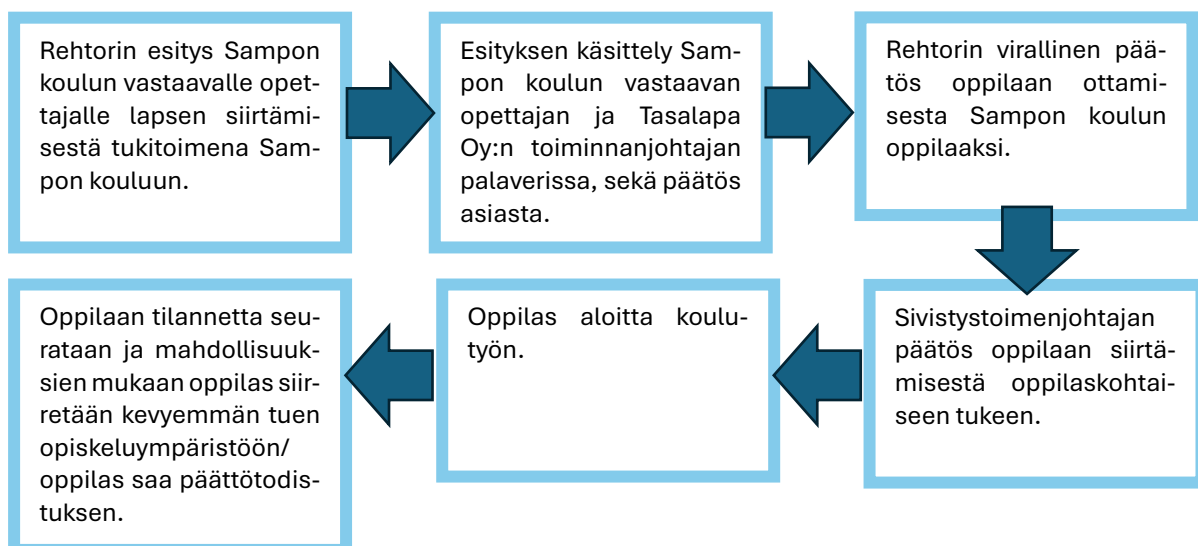
Lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä

- kantaa juridisen vastuun lapsesta kokonaisvaltaisesti

5.2. Tuetun oppilaan koulupolku

Sampon koulu on ensisijaisesti tarkoitettu vastaamaan lastensuojeluyksiköihin sijoitettujen lasten pedagogisiin tarpeisiin. Muiden oppilaiden ottamista Sampon koulun oppilaiksi tulee aina tarkoin harkita ja arvioida tilannetta oppilaan näkökulmasta kokonaisvaltaisesti. Muiden oppilaiden opiskelua Sampon koulussa arvioidaan johdon katselmuksissa lukukausittain. Tasalapa Oy:n toiminnanjohtajan sekä yksiköiden johtajia kuullaan aina tehtäessä päätöksiä yksiköiden ulkopuolisten oppilaiden ottamisesta Sampon kouluun tai pohdittaessa oppilaan opiskelun jatkumista Sampon koulussa. Muiden kuin lastensuojeluyksiköihin sijoitettujen lasten opiskelu Sampon koulussa on aina todella perusteltua ja tilapäistä.

Tuetun oppilaan koulupolku on kuvattu alla olevassa kaaviossa:

Tuetun oppilaan koulupolkuun liittyvät vastuut

Rehtori

- ottaa yhteyttä Sampon koulun vastaavaan opettajaan mikäli euralaiselle oppilaalle tarvitaan koulupaikkaa Sampon koulun opetusyksiköstä
- tekee virallisen päätösasiakirjan oppilaan ottamisesta Sampon kouluun
- vastaa juridisesti oppilaan koulunkäynnistä
- kirjaa yhdessä oppilaan aiemman opettajan sekä Sampon koulun vastaavan opettajan kanssa tavoitteet oppimisjaksolle Sampon koulussa
- ilmoittaa vanhemmille ja oppilaalle, jos tuettu opetus keskeytetään
- tekee tuetun opetuksen keskeyttämistapauksissa oppilaan opetuksen uudelleen järjestelyt

Tasalapa Oy:n toiminnanjohtaja / lastensuojeluyksiköiden johtajat

- käsittelee tuettua koulunkäyntiä koskevan asian palaverissa Sampon koulun vastaavan opettajan kanssa
- on mukana arvioimassa, jos tulee tarve keskeyttää tuetun oppilaan koulunkäynti Sampon koulussa

Sivistysjohtaja

- tekee tarvittaessa päätöksen oppilaan siirtämisestä oppilaskohtaiseen tukeen ja tarvittaessa päätöksen oppiaineen rajaamisesta

Vastaava opettaja

- vastaa yleisesti oppilaan kasvatuksesta ja opetuksesta opetusyksikössä
- arvioi yhdessä opettajan kanssa tuetun oppilaan tavoitteiden toteutumista opetusyksikössä

Opettaja

- vastaa oppilaan koulupäivästä opetusyksikössä (turvallisuus, kasvatus ja opetus)
- tekee oppilaalle tuen tarpeen arvioinnin sekä laatii oppilaskohtaisen tuen suunnitelman yhdessä vastaavan opettajan, huoltajan ja oppilaan kanssa
- kirjoittaa arvion tuetun oppilaan jaksosta Sampon koulussa yhdessä vastaavan opettajan kanssa.

5.3 Haasteellisesti käyttäytyvän oppilaan kohtaaminen

Lapsen ollessa sijoitettuna lastensuojeluyksikköön, on taustalla usein monenlaisia hänestä johtumattomia traumaattisia lapsuudenaikaisia kokemuksia sekä säröjä ihmis- ja luottamussuhteissa. Tämän vuoksi Sampon koulun oppilailla saattaa olla monenlaisia käyttäytymisen- ja tunne-elämän haasteita, neurologisia vaikeuksia, psyykkisiä ongelmia ja mahdollisesti näiden rinnalla oppimiseen liittyviä vaikeuksia. Näistä syistä johtuen lasten kyvyt hallita ja säädellä erilaisia tunnetiloja saattavat olla vielä heikot. Opetusyksikön oppilaiden käyttäytyminen on toisinaan hyvinkin haasteellista, kuten häiriökäyttäytymistä tai jopa aggressiivisuutta. Opetusyksiköissä on aina huomioitava arvaamattomat tilanteet ja väkivallan uhka. Haasteellisesti käyttäytyvän oppilaan kanssa työskentely vaatii opetushenkilöstöltä pedagogisten taitojen lisäksi kykyä toimia vahvana kasvattajana ja turvallisena aikuisena. Tärkeää on, että opetusryhmien koko on pieni ja työturvallisuuden vuoksi on opetusryhmässä syytä olla kaksi opetushenkilöä.

Haasteellisen käyttäytymisen muotoja

Oppilaan haasteellista käyttäytymistä ovat esimerkiksi opetuksen häiritseminen, poistuminen koulualueelta luvatta, karkaaminen koulusta, nahistelu, muiden kiusaaminen ja/tai uhkaaminen, toisen omaisuuteen kajoaminen, ilkivalta, päihteiden hallussapito, päihtyneenä oleminen ja väkivaltainen käyttäytyminen itseään tai muita kohtaan.

Haasteelliseen käyttäytymiseen puuttuminen

Opetushenkilöstö puuttuu haasteelliseen käyttäytymiseen aina systemaattisesti. Opetusyksiköissä on sovittu ja kirjattu toimintamallit mihin puututaan, miten puututaan, seuraamukset ja tiedottaminen sekä yhteistyö opetusyksikön opetushenkilöstön ja lastensuojelulaitoksen hoito- ja kasvatushenkilökunnan kanssa. Yhteistyö on edellytys oppilaan kasvulle ja kehitykselle sekä kuntouttavalle oppimiselle. Kasvatuskumppanuuden merkitys korostuu haasteellisesti käyttäytyvien oppilaiden kasvatuksessa. Lisäksi opetushenkilöstön riittävällä resursoinnilla voidaan ennaltaehkäistä haasteellista käyttäytymistä ja luoda turvallinen oppimisympäristö kaikille.

Oppilaan häiritessä opetusta ja/tai käyttäytyessä uhkaavasti, ohjataan häntä sanallisesti ja pyydetään rauhoittumaan. Mikäli oppilas ei ole sanallisesti ohjattavissa ja rauhoitettavissa, pyydetään häntä poistumaan luokasta. Oppilaan määrääminen poistumaan tulee kirjata. Oppilasta ei saa jättää ilman valvontaa poistumaan määräämisen jälkeen. (Perusopetuslaki 36§ 2 mom., 36 h §, perusopetusasetus 18§)

Jos oppilas koittaa vastarintaa tekemällä välttää luokasta poistamisen, on opetushenkilöstöllä oikeus käyttää tarpeellisia voimakeinoja. Voimakeinot voivat olla sellaisia, jotka ovat puolustettavia ottaen huomioon oppilaan ikä, vastarinnan vakavuus, tilanteen uhkaavuus ja tilanteen kokonaisarviointi. (Perusopetuslaki 36 b §.)

Koska oppilaan muun kiinnipidon edellytyksistä ja noudatettavasta menettelystä ei ole säädetty perusopetuslaissa, voi perusoikeuksien rajoittaminen tulla yksittäistapauksissa kyseeseen ainoastaan rikoslain 4 luvun 4 ja 5 §:ssä säädettyinä hätävarjeluna tai pakkotilassa sallittuna tekona silloin, kun vähemmän rajoittavat toimet eivät tule kysymykseen. Tällöin kyse on oikeudesta puuttua tilanteeseen fyysisesti rajoittamalla, joka on kaikilla koulun toimijoilla ammattinimikkeestä riippumatta.

Koulun opettajalla on oikeus tarvittaessa ottaa haltuun oppimista häiritsevät esineet tai aineet. Opettajalla on oikeus perustellusta syystä myös tarkistaa oppilaan mukana olevat tavarat ja päällisin puolin hänen vaatteensa, jos herää epäily esim. kielletyn/vaarallisen aineen/esineen hallussapidosta. (Perusopetuslaki 36 d, e ja f §.)

Kaikkien haasteellisten tilanteiden jälkeen on ehdottoman tärkeää aina käydä asia huolellisesti läpi lapsen kanssa sekä lapsen tasoisesti. Läpikäynti tapahtuu sen jälkeen kun tilanne itsessään on kokonaan rauhoittunut. Tilanteen läpikäynnissä on tärkeää huomioida, ettei siinä syytellä ketään. Tilanne käydään yhdessä asianosaisten kanssa läpi, miten tilanne on edennyt, mitä tunteita tilanne herätti ja miten jatkossa voitaisiin toimia siten, ettei vastaavia tilanteita pääsisi syntymään. Tilanne käydään myös koulun aikuisten kanssa erikseen yhdessä läpi, jotta

tilanteet saadaan mahdollisimman pian purettua ja mietittyä myös koulun keinoja, ettei vastaavat tilanteet toistuisi jatkossa.

Puuttumisesta seuraavat toimenpiteet

Vaarallisesti käyttäytyvän oppilaan koulupäivä voidaan tarvittaessa keskeyttää. Oppilaan osallistuminen opetukseen voidaan evätä enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen oppilaan taikka koulussa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii oppilaan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi. Oppilaan osallistuminen opetukseen voidaan edellä mainitulla perusteella evätä myös seuraavaksi työpäiväksi, mikäli opetuksen järjestäjä tarvitsee aikaa suunnitella oppilaan paluuta takaisin opetukseen ja tarjota oppilaalle oppilashuollon palveluita sekä tukea turvallista paluuta opetukseen. Epäämisen aikana oppilaalle on järjestettävä 36 h §:ssä tarkoitettuna oppilashuoltona mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti oppilashuollon psykologin tai kuraattorin kanssa. Lisäksi oppilaalle on järjestettävä muu hänen tarvitsemansa tuki epäämisen aikana ja oppilaan palatessa opetukseen. Oppilaalle tehdään suunnitelma opetukseen palaamisen tukemiseksi. (Perusopetuslaki 36§ 23.5.2025/245)

Näissä opetuksen keskeyttämiseen liittyvissä tilanteissa tulee aina konsultoida sijaishuoltoyksikön kasvatusjohtajaa tilanteesta ja keinoista sen hoitamiseen. Koulupäivän keskeyttämisestä tekee päätöksen, rehtorin delegoimana, opetusyksikön vastaava opettaja (Perusopetuslaki 36§). Ennen päätöksen tekoa on varmistettava, että sijaishuoltoyksikössä on tarvittava resurssi ottaa oppilas loppukoulupäivän ajaksi vastaan.

Tilanteen vaarallisuus huomioiden otetaan tarvittaessa yhteys yleiseen hätänumeroon 112.

Tehtävät kirjaukset

Oppilaita koskevat erityiset tilanteet kirjataan Wilmaan. Väkivaltatilanteesta ja kurinpitotoimista tehdään erilliset kirjalliset ilmoitukset koulun ohjeistuksen mukaan. Euran kunnassa on käytössä Wpro- työturvallisuusjärjestelmä. Opettajat tekevät omista oppilaistaan myös kuukausittain koosteen Wilmaan heti kuun vaihteessa.

Opettajia suojaa laki virkamiehen väkivaltaisesta vastustamisesta (RL 16/1). Koulussa tapahtunut pahoinpitely ei ole asianomistajarikos vaan yleisen syytteen alainen.

6. VOIMAVARAT

6.1 Henkilöstö

Sampon koulussa työskentelee vähintään kaksi opettajaa sekä kaksi koulunkäynninohjaajaa. Henkilöstöllä on päätoiminen työsuhte Euran kunnan kanssa ja mahdollisesti sivutyösuhte Tasalapa Oy:n kanssa. Sampon koulun henkilöstö työskentelee Tasalapa Oy:n tiloissa, jotka on vuokrattu Euran kunnalle opetuskäyttöön. Opetusyksikön henkilöstö on osa Tasalapa Oy:n työyhteisöä. Lisäksi henkilöstö osallistuu Euran sivistyspalveluiden järjestämiin tilaisuuksiin.

Sampon koulun henkilöstön määrää arvioidaan lukuvuosittain johdon katselmuksissa sekä lisäksi aina tarpeen mukaan. Henkilöstön määrään vaikuttavat oppilaiden lukumäärä ja oppilaiden tarpeet. Henkilöstön määrää voidaan tarvittaessa tarkentaa kesken lukuvuodenkin.

Henkilöstön pätevyysvaatimusta säätelee asetus opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista 14.12.1998/986. Lisäksi henkilöstöltä vaaditaan kykyä ymmärtää lapsen kokonaisvaltaista elämäntilannetta ja erityistarpeita, sekä kykyä toimia lastensuojeluyksiköiden moniammatillisessa työryhmässä.

6.1.1 Rekrytointi

Opetusyksiköiden henkilöstö palkataan Euran kunnan palvelukseen. Avoimeksi tulleen tehtävän tai kokonaan uuden tehtävän täyttöluvan antaa Euran kunta. Rekrytointiprosessissa noudatetaan Euran kunnan menettelyjä. Rekrytointi hoidetaan hallintosäännön mukaan ja valtuuksin. Lastensuojeluyksiköiden edustajia kuullaan rekrytoinnissa.

6.1.2 Perehdyttäminen

Jokaisella Sampon koulun henkilöstöön kuuluvalla on oikeus tulla asianmukaisesti perehdytetyksi. Sampon koulun opetusyksikön henkilöstön perehdyttäminen tapahtuu Sampon koulun perehdytysohjelman mukaisesti. Perehdytyksestä vastaavat Ahmasojan koulun rehtori, Sampon koulun vastaava opettaja sekä lastensuojeluyksiköiden edustus tarvittavilta osin. Käytännön koulutyön perehdytyksen toteuttaa opetusyksikön koko henkilöstö.

6.1.3 Toimenkuvat

Opettajien toimenkuvan perustana on Euran sivistyspalveluiden OVTES/Tehtävänkuvaus/ peruskoulun opettajat. Lisäksi on laadittu Sampon koulun vastaavan opettajan, opettajan ja koulunkäyntiohjaajan toimenkuvat.

6.1.4 Koulutus, kehittäminen ja työnohjaus

Euran sivistyspalveluiden puolesta henkilöstölle kuuluvat virkaehtosopimuksen mukaiset veso-päivät ja kehityskeskusteluissa sovittuihin kehitysalueisiin liittyvät koulutukset. Lastensuojeluyksiköiden puolesta henkilöstölle kuuluvat lastensuojelutyöhön liittyvät koulutukset, jotka sovitaan kehityskeskusteluissa tai tarpeen mukaan.

Työnohjauksesta huolehtii Tasalapa Oy. Opetusyksikön henkilöstö osallistuu lastensuojeluyksiköiden henkilökunnan ryhmätyönohjaukseen tai heille järjestetään oma ryhmätyönohjaus. Tämän lisäksi Sampon koulun henkilökunta on oikeutettu myös Euran kunnan järjestämiin työnohjauksiin tasavertaisena kunnan muun henkilöstön kanssa.

Euran sivistyspalveluiden puolesta henkilöstölle järjestetään henkilökohtaiset kehityskeskustelut, jotka käydään säännöllisesti. Näihin kehityskeskusteluihin valmistaudutaan etukäteen sopimalla aika ja käsiteltävät aiheet/kysymykset. Myös opettajainkokouksiin varataan tarpeen mukaan aika toimipistekohtaisiin kehittämiskeskusteluihin.

Lastensuojeluyksiköiden puolesta Sampon koulun henkilöstölle järjestetään henkilökohtaiset kehityskeskustelut, jotka käydään lastensuojeluyksiköiden ja vastaavan opettajan välillä, sekä

vastaavan opettajan ja työntekijöiden välillä joka lukuvuosi. Näihin kehityskeskusteluihin valmistaudutaan etukäteen sopimalla aika ja käsiteltävät aiheet/kysymykset.

6.1.5 Työterveyshuolto ja työsuojelu

Työterveyshuollon järjestää Euran kunta. Työterveyshuolto on järjestetty Lääkärikeskus Minervassa. Työsuojeluvastuu on Euran kunnalla. Työsuojeluasioissa noudatetaan Euran kunnan työsuojeluohjeistuksia. Työsuojeluvaltuutettuna toimii Euran työsuojeluvaltuutetut. Opetushenkilöstö täyttää Sampon koulua koskevan riskikartoitusanalyysin tarvittavin väliajoin ja Tasalapa Oy huolehtii työympäristön turvallisuudesta omalta osaltaan. Opetushenkilöstö perehtyy Sampon koulun pelastussuunnitelmaan sekä turvallisuusohjeisiin.

Sampon koulussa suoritetaan säännöllisesti myös työpaikkaselvitys sekä THL:n terveellisyyden, turvallisuuden sekä hyvinvoinnin tarkastus.

6.2 Tilat ja välineet

Opetusyksikön tilat sijaitsevat Tasalapa Oy:n tiloissa, joista Euran kunta maksaa vuokraa Tasalapa Oy:lle. Tasalapa Oy vastaa opetustiloista ja niiden huolto- ja korjaustöistä. Euran kunta vastaa kalusteista ja sisustamisesta. Tavoitteena on, että Sampon koululla on turvallinen, viihtyisä oppimisympäristö niin lapsille/nuorille kuin työntekijöillekin. Myös koulun piha-alueen tulee olla liikuntahetkiin ja välituntitoimintaan soveltuva. Opetusta järjestetään myös Euran kunnan tiloissa. Liikunnan ja käsityön opetus voidaan esimerkiksi järjestää Honkilahden koulussa.

Oppilaiden ruokailu järjestetään siten, että oppilaat ruokailevat lastensuojeluyksikön ruokailutilassa ja yksikön emäntä valmistaa aterian. Koulun henkilöstö huolehtii ruokailun toteutumisesta ja valvonnasta.

6.3 Toiminnan rahoitus ja budjetointi

Sampon koulun talousarvio on osa Euran kunnan sivistyspalveluiden budjettia omana kustannuspaikkana. Koululle myönnetään oppilasmäärään perustuvat määrärahat henkilökunnan palkkamenoihin, opetusvälineisiin ja -tarvikkeisiin sekä ruokailuun.

Kunnan peruspalvelujen valtiosuudesta annetun lain (618/2021) 38 § 3 momentin mukaan lastensuojelulain (417/2007) 16 b §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla sijoitetun esi- tai perusopetusta saavan oppilaan kotikunta opetuksen aikana on velvollinen maksamaan opetusta järjestävälle kunnalle tai muulle perusopetuslaissa tarkoitettulle opetuksen järjestäjälle oppilaan esi- tai perusopetuksesta aiheutuneita kustannuksia vastaavan korvauksen.

Kunnan peruspalvelujen valtiosuudesta annetun lain (618/2021) 38 § mukaan kunta tai muu opetuksen järjestäjä voi laskuttaa oppilaan kotikuntaa aiheuttamisperiaatteen mukaan. Kustannusten tulee olla välittömiä, välttämättömiä ja perusteltuja opetuksen ja siihen liittyvän tuen järjestämiseksi nimenomaisesti sijoitetun oppilaan kannalta, eikä oppilaan kotikunnalta voida laskuttaa sitä osaa kuluista, jota vastaava toiminta suunnataan muihin tarkoituksiin.

Varainhoitovuodelle tarkoitettua korvausta laskettaessa huomioon otetaan vähennyksinä lain 34 §:ssä ja 35 §:n 1-5 momentissa tarkoitettu, varainhoitovuoden joulukuun 15. päivän tilanteen mukaan oppilaasta opetuksen järjestäjälle maksettu osuus kuntakohtaisesta, oppilaan

iän mukaan määräytyvästä kotikuntakorvauksesta ja varainhoitovuonna oppilaalle järjestetyn opetuksen tai toiminnan järjestämisestä opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 11 ja 29 §:n perusteella maksettava rahoitus varainhoitovuoden yksikköhinnan mukaan laskettuina.

Vuoden 2023 alusta voimaan tullut lakimuutos ei muuta lastensuojelulain perusteella kuntaan sijoitettujen lasten opetuksen järjestämistä. Perusopetuslain (628/1998) 4 §:n mukaan kunta on velvollinen järjestämään sen alueella asuville oppivelvollisuusikäisille perusopetusta sekä oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna esiopetusta. Lisäksi kunta on velvollinen järjestämään oppivelvollisuuden alkamisvuonna esiopetusta 26 a §:n 2 momentissa tarkoitetun varhennetun oppivelvollisuuden piirissä oleville lapsille ja niille lapsille, jotka 27 §:n mukaisesti aloittavat perusopetuksen vuotta säädettyä aikaisemmin.

Sijoitettujen oppilaiden opetuksen järjestämisessä on lähtökohtana, että kunta osoittaa sijoitetuille oppilaille perusopetuslain 6 §:n 2 momentin mukaisen lähikoulun yhdenvertaisin perustein kunnassa asuvien muiden lasten ja nuorten kanssa. Lastensuojelulain perusteella kuntaan sijoitetut oppilaat suorittavat oppivelvollisuuttaan kunnan järjestämässä perusopetuksessa.

Aiheuttamisperusteen mukaiset kustannukset

Vuoden 2023 alusta alkaen voimaan tullut lainsäädäntömuutos antaa sijoituskunnalle oikeuden aiheuttamisperusteen mukaisten kustannusten laskuttamiseen oppilaan kotikunnalta. Tämän kunta opetuksen järjestäjänä voi laskuttaa oppilaan kotikuntaa oppilaskohtaisten vuosikustannusten lisäksi aiheuttamisperiaatteen mukaan aiheutuvat kustannukset. Aiheuttamisperiaatteen mukaisten kustannusten tulee olla välittömiä, välttämättömiä ja perusteltuja opetuksen ja siihen liittyvän tuen järjestämiseksi nimenomaan sijoitetun oppilaan kannalta, eikä oppilaan kotikunnalta voida laskuttaa sitä osaa kuluista, jota vastaava toiminta suunnataan muihin tarkoituksiin.

Sijoitetun oppilaan opetuksen asianmukaiseksi järjestämiseksi mahdollisesti palkattavan koulunkäyntiavustajan kustannukset voidaan laskuttaa oppilaan kotikunnalta aiheuttamisperiaatteen mukaan. Mikäli avustajan tehtäviin kuuluu myös muiden kuin sijoitetun oppilaan avustaminen, koulunkäyntiavustajan kustannukset voidaan laskuttaa oppilaan kotikunnalta siinä suhteessa kuin avustajapalveluja kuntaan sijoitetulle oppilaalle on annettu. Aiheuttamisperiaatteen mukaan voidaan laskuttaa sijoitetun oppilaan koulukuljetukset niiltä osin, kuin ne kohdistuvat pelkästään sijoitetun oppilaan koulumatkaan. Aiheuttamisperiaatteen mukaan laskutettavat opetuksen järjestämisestä aiheutuneet kustannukset laskutetaan varainhoitovuoden kirjanpidon mukaisina kustannuksina. Laskutusperusteet tulee yksityiskohtaisesti perustella ja tuoda esille sijoitetun oppilaan kotikunnan maksuosuutta koskevassa laskussa.

Kotikunnan maksuosuudesta tehtävät vähennykset:

Lastensuojelulain perusteella sijoitetun esi-, perusopetusta tai lisäopetusta saavan oppilaan kotikunnan maksuosuutta laskettaessa tulee kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 35 § momentin mukaan ottaa vähennyksenä huomioon opetuksen järjestäjälle maksettava seuraava rahoitus:

1. Kotikuntakorvaus
2. Perusopetuslain 20 i §:n mukaisen opetuksen oppilaiden lisärahoitus

3. Varhennetun oppivelvollisuuden oppilaiden lisärahoitus

Laskutusajankohta

Laskutus suoritetaan jälkikäteislaskutuksena kunkin varainhoitovuoden lopussa siten, että menot voidaan kirjata oppilaan kotikunnassa sille tilikaudelle, jolloin opetuskin on annettu.

Lain kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (618/2021) mukaan Euran kunta laskuttaa Sampon koulun todelliset oppilaskohtaiset kulut vähennettynä oppilaan kotikunnan kotikuntakorvauksella lain 35 §:n mukaisesti. Laskutus tapahtuu alkuvuodesta edellisen vuoden osalta.

7. TOIMINNAN ARVIOINTI, JATKUVA KEHITTÄMINEN JA PARANTAMINEN, POIKKEAMIEN HALLINTA

Toiminnan arvioinnissa keskeisessä roolissa on itsearviointi, jossa tarkastellaan, miten Sampon koulun toiminnalle asetetut tavoitteet on saavutettu ja miten kuvatut prosessit ovat toimineet. Arviointi käsitellään johdon vuosikatselmuksessa, jossa sovitaan arviointiin perustuvista kehittämistoimenpiteistä, toimenpiteiden resursoinnista ja toimenpiteiden toteutumisen ja vaikuttavuuden seurannasta. Arvioinnissa voidaan käyttää yhteisellä sopimuksella myös auditointoja.

Poikkeamien hallinnassa pääperiaatteena on niiden ehkäiseminen ennalta. Ehkäisemisessä keskeisessä roolissa ovat selvät ja helposti viestittävät kuvaukset Sampon koulun arvoista, toimintaperiaatteista, ydintoiminnoista, päämääristä ja menettelyistä, joihin koko henkilöstö perehdytetään huolella. Jokaisella henkilökuntaan kuuluvalla on velvollisuus raportoida omalle esimiehelleen havaittu laatupoikkeama. Esimiehen on käynnistettävä välittömästi korjaavat toimenpiteet tilanteen korjaamiseksi ja poikkeaman syiden poistamiseksi, jos ei vastuuta korjaavien toimenpiteiden käynnistämisestä ole määrätty jollakin säädöksellä tai sopimuksella jollekin toiselle taholle. Havaitut poikkeamat käsitellään johdon katselmuksissa.